

Nr 66.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område; given Stockholms slott den 27 oktober 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27 oktober 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND, HÄGGLÖF.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och folkhushållningsdepartementen anmäler chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, frågan om fortsatta åtgärder i prisreglerande syfte på jordbrukets område och anför därvid:

I den till innevarande års urtima riksdag avlåtna propositionen nr 1 med förslag till tilläggsstat I har Kungl. Maj:t under kapitalinvesteringar, fonden för förlag till statsverket, föreslagit riksdagen att i avvidan på särskild proposition i ämnet till Viss lagring av jordbruksprodukter m. m. å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 beräkna ett reservationsanslag av 6,000,000 kronor. Jag torde nu ånyo få anmäla detta ärende för Kungl. Maj:t.

Till en början torde jag få erinra om statsmakternas vid årets lagtima riksdag (prop. nr 230, R. skr. nr 353) fattade beslut rörande de fortsatta prisreglerande åtgärderna på jordbrukets område. Genom den situation, som uppkommit till följd av den utbrutna krisen, ha andra förutsättningar för berörda åtgärder uppkommit. I anledning härav uppdrog jag genom beslut den 22 september 1939 åt statens jordbruksnämnd att utreda huruvida ändrade riktlinjer i fråga om prisreglerande åtgärder på jordbrukets område kunde bestämmas eller — därest detta visade sig icke lämpligen kunna ske — huruvida Kungl. Maj:t i stället borde erhålla vidgad befogenhet att med beaktande av prisutvecklingen vidtaga de ändringar i gällande direktiv, som kunde befinnas erforderliga. Med skrivelse den 10 oktober 1939 har statens jordbruksnämnd framlagt förslag i ämnet. Enligt vid skrivelsen fogad promemoria har ett flertal skiljaktiga meningar rörande förslagets utformning anmälts inom nämnden. Därjämte har nämnden i skrivelse den 17 i samma månad gjort framställning om anvisande av vissa medel till lagringsverksamhet.

Av krisen föranledda åtgärder.

Innan jag närmare ingår på jordbruksnämndens förslag torde jag här få lämna en kortfattad redogörelse för vissa åtgärder, som redan vidtagits på ifrågavarande område, med anledning av den inträffade krissituationen. Genom kungörelse den 26 augusti 1939 (nr 570) meddelades exportförbud å vissa varor. Enligt kungörelsen skall exportförbud även gälla i fråga om vissa jordbruksalster. Undantag från exportförbudet må meddelas av bland annat statens jordbruksnämnd. Kungl. Maj:t meddelade samma dag vissa föreskrifter rörande exportlicens för utförsel av sådana varor, där statens jordbruksnämnd är licensmyndighet. På förslag av jordbruksnämnden be- myndigade Kungl. Maj:t sedermera genom beslut den 1 september 1939 nämnden att i huvudsaklig överensstämmelse med i förslaget angivna grunder träffa anstalter för reglering av exporten av jordbruksalster. Tillika anvisades i samband härmed till inköp och lagring av vissa livsmedel ett belopp av högst 6,000,000 kronor att förskottsvis utgå ur fonden för mötande av förluster å spannmålsregleringen. Kungl. Maj:t anbefallde vidare svenska spannmålsaktiebolaget att för en total kostnad av tills vidare högst 1,000,000 kronor enligt jordbruksnämndens anvisningar företaga inköp i beredskapssyfte av spannmål och fodermedel samt utsäde m. m. ävensom ombesörja erforderlig upplagring. För ytterligare inköp anvisades den 6 oktober 1939 ett belopp av 4,000,000 kronor att förskottsvis utgå ur fonden för mötande av förluster å spannmålsregleringen.

I anledning av den inträdda krissituationen förordnades genom kungörelse den 29 september 1939 (nr 677) om beslag av vissa fodermedel, nämligen oljekakor och mjöl av oljekakor. Enligt kungörelse samma dag fastställdes

tillverkningsprocenten för havre för tiden från den 1 oktober 1939 till den 31 mars 1940 till 75 (Sv. förf.-saml. nr 684).

I anslutning till utfärdande av kungörelsen nr 677/1939 om beslag av vissa fodermedel bemyndigade Kungl. Maj:t statens jordbruksnämnd att i huvudsaklig överensstämmelse med vissa förslag av nämnden träffa avtal med Foderintressentföreningen u. p. a. angående reglering av handel med fodermedel. Med stöd av detta bemyndigande har överenskommelser av i huvudsak följande innehåll träffats mellan jordbruksnämnden och föreningen. Föremål för avtalet är *dels* oljekakor, mjöl, erhållet genom krossning av oljekakor, och mjöl, framställt vid extraktion av råvaran, som kan användas för tillverkning av oljekakor, *dels ock* följande produkter, i den mån de hädanefter införas till riket, nämligen: havre, majs, korn, vicker, pelusker och andra foderärter, foderbönor, manioka- och arrowrot (tapiokarot) samt andra produkter, vilka genom förmalning eller på annat sätt för foderändamål framställts av omförmälda varor, produkter av vete, råg eller annan spannmål, vilka på grund av tillsättning med annat ämne äro tjänliga endast för foderändamål, risfodermjöl, glutenfoder, melassfoder, sockersnitzel, luzernmjöl och kreatursfoder av animaliskt avfall ävensom kli med undantag av mandelkli. Enligt avtalet har föreningen förbundit sig att ombesörja import av oljekakor och mjöl av oljekakor och att i den utsträckning nämnden bestämmer inköpa under beslag liggande varor av förut omförmäلت slag till priser och på villkor i övrigt, som nämnden föreskriver, samt att försälja dylik vara allenast efter tillstånd av nämnden samt i den ordning och till de priser ävensom på de villkor i övrigt, som bestämmas av nämnden. Föreningen har i avtalet vidare förbundit sig, att till jordbrukets prisregleringsfond, i den ordning nämnden bestämmer, inleverera vad som av intäkterna å verksamheten i fråga återstår efter avdrag av erforderlig utbetalning eller avsättning till administrations-, inköps-, försäljnings-, distributions- och fraktkostnader, gottgörelse till kommissionärer, motsvarande högst 7 % av försäljningssumman för av föreningen tillhandahållna varor, samt högst 2,000 kronor, motsvarande ränta å i föreningen insatt kapital, samt att bedriva sin ifrågavarande verksamhet på ett lojalt sätt och så att enskilt intresse icke obehörigen gynnas eller skadas. Under förutsättning att föreningen iakttaga förenämnda bestämmelser har nämnden utfäst sig att medgiva undantag från gällande införselförbud å här omförmälda varor endast åt föreningen samt att före fastställande av priser och övriga villkor för inköp och försäljningar av hithörande varor samråda med föreningen.

Genom ett flertal kungörelser den 6 oktober 1939 förordnades om ytterligare åtgärder på jordbruksregleringens område. Sålunda upphävdes jämlikt kungörelsen nr 690/1939 kungörelsen den 21 augusti 1939 (nr 590) angående införselavgift å vete och råg och jämlikt kungörelsen nr 691/1939 de i förordningen 329/1933 upptagna bestämmelserna angående skatt å oljekakor och vissa slag av fodermjöl. Tillika utfärdades sistnämnda dag kungörelse (nr 692) angående utförsel av hönsägg, varigenom en mera ut-

vidgad kontroll av utförseln möjliggjordes. Vissa ändringar ha genom kungörelsen nr 697/1939 vidtagits i 1 § av kungörelsen nr 496/1935 angående regleringen av införseln av havre och majs samt vissa andra fodermedel. Utöver förutnämnda statliga beslag å ifrågavarande område har genom kungörelsen nr 717/1939 förordnats om beslag å ärter, vilket beslag främst avsett att trygga tillgången på utsäde våren 1940 för en större areal än normalt. Genom kungörelserna nr 764 och 765/1939 denna dag har förordnats, att införselavgifterna dels å havre och majs jämte andra fodermedel, dels ock å kasein tills vidare ej skola utgå. Vidare har genom kungörelsen nr 766/1939 denna dag förordnats, att avgiften för vete, som under tiden den 1 november 1939—den 31 augusti 1940 användes för tillverkning inom riket av mjöl eller gryn tills vidare skall utgå med 0.5 öre för varje kilogram av varans nettovikt. Härjämte har enligt kungörelse jämväl denna dag, nr 767, för tiden den 1 november—den 31 december 1939, vilken tid skall utgöra förmalningsperiod, Kungl. Maj:t fastställt inmalningsprocenten beträffande vete till 90, minimiprocenten beträffande vete till 80 samt inmalningsprocenten beträffande råg till 90.

För att tillgodose behovet av lagerutrymmen för tillvaratagande av animaliska produkter förordnade Kungl. Maj:t den 22 september 1939 om förhyrning av lagerlokaler för ändamålet. Medel skulle utgå av det den 1 september 1939 anvisade beloppet om 6,000,000 kronor. Genom beslut den 14 oktober 1939 bemyndigade Kungl. Maj:t jordbruksnämnden att föranstalta om anskaffande av ytterligare lagerutrymmen.

Statens jordbruksnämnds förslag m. m.

Statens jordbruksnämnds förslag innebär i huvudsak följande.

En förhöjning av smörpriset till 3 kronor 25 öre för kilogram borde förutsättas. Vid detta smörpris erfordrades emellertid allttjämt ett visst pristillägg eller prisutjämningsbidrag till produktmjölken. Detta pristillägg borde dock begränsas till 1 öre för kilogram och endast utgå till mejerileverantörer. De särskilda prisutjämningsbidragen i Norrland ävensom de vid årets lagtima riksdag bestämda producentbidragen borde bibehållas. Sistnämnda bidrag torde även kunna begränsas till 1 öre per kilogram. Mjölkgavgiften borde emellertid upphöra. För den nu ifrågasatta prisutjämnningen erforderliga medel borde i stället bestridas av sådana margarin- och oljekaksskattemedel, som kunde finnas kvar. Då sådana medel icke längre funnes tillgängliga, torde särskilda medel för ändamålet böra anvisas å riksstaten. Erforderliga medel kunde beräknas till 3,000,000 kronor i månaden. Jordbruksnämnden föreslår även margarinaccisens borttagande.

I fråga om slaktdjursregleringen föreslås, att de hittills träffade anordningarna tills vidare i huvudsak bibehållas. Den export av slaktdjur samt kött och fläsk, som må ifrågakomma, borde liksom importen av kött och fläsk ske genom Sveriges slakteriförbund, förening u. p. a. I anslutning

här till borde införselavgifterna borttagas och slakteriförbundet åläggas att till statsverket inleverera de överskott som kunde komma att uppstå till följd av skillnaden mellan inlands- och importpriserna. Det borde även övervägas huruvida icke anstalter kunde träffas, som möjliggjorde direkt medverkan från andra tidigare importörer och exportörer. Beträffande priserna borde fläskpriset icke överstiga 1925—1929 års priser och även i fråga om köttpriserna i övrigt borde försiktighet iakttagas. Slaktdjursavgiften borde icke vidare upptagas och för exportens stödjande erforderliga medel i stället upptagas å riksstaten.

Beträffande äggregleringen förordas icke några ändrade dispositioner.

Beträffande oljekaksfoder ha enligt vad jordbruksnämnden framhållit anstalter redan träffats för reglering av införseln av detsamma. Jämväl beträffande övrigt importfoder äger nämnden bemyndigande att reglera importen. Vad angår de priser, som införda fodermedel böra betinga å den inhemska marknaden, torde den nu i samband med beslaget å oljekraftfoder träffade anordningen, att priserna bestämmas av jordbruksnämnden, tills vidare böra bibehållas. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid vidtaga åtgärder, som finnas erforderliga, därest knapphet å fodermedel längre fram under konsumtionsåret uppstår. Emellertid förväntar nämnden att foderintressentföreningen, med vilken nämnden enligt bemyndigande träffat avtal rörande fodermedelsimporten, kommer att företaga alla de åtgärder, som äro möjliga för att få import av fodermedel till stånd, utan att andra viktiga intressen åsidosättas.

Nämnden har i detta sammanhang framhållit, att de bestämmelser, som meddelats i Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 juni 1937 (nr 650) angående statsbidrag för sändningar av vissa fodermedel till Västerbottens och Norrbottens län, genom de av nämnden träffade anstalterna beträffande införseln av fodermedel m. m. bliva obehöfliga och därför böra upphöra att gälla.

I fråga om brödsädsregleringen har jordbruksnämnden ansett, att jordbrukarna redan för 1939 års skörd böra tillförsäkras högre brödsädspriser än de enligt 1939 års lagtima riksdags direktiv fastställda stödköpsprisen av under höstmånaderna 16 kronor 50 öre för deciton vete och 16 kronor för deciton råg med en mot lagringskostnaderna svarande successiv stegring intill för vete 18 kronor och för råg 17 kronor 50 öre för deciton. För att vinna en möjligast lugn utveckling av brödsädsmarknaden bör bemyndigande av riksdagen lämnas för följande anordningar. Svenska spannmålsaktiebolaget bör anbefallas att senast den 1 juli 1940 företaga inköp av inhemsk brödsäd till vissa bestämda priser. Samtidigt bör bolaget anbefallas att till förhindrande av att priserna inom landet å vete och råg under tiden intill den 1 juli 1940 med mera än en viss mindre marginal — exempelvis en krona för deciton — stiga över en vid varje särskild tidpunkt mot berörda inköpspris svarande nivå företaga utförsäljning av brödsäd till kvarnändamål. Veteavgiften bör borttagas, varigenom en icke oväsentlig höjning av vetepriset kan företagas utan att vetemjölspri-
set hö-

jes. Däremot torde en höjning av rågmjölspriiset och priserna å rågbröd icke kunna undvikas, såvida icke kvarnindustrien på ett eller annat sätt erhåller ersättning för stegringen i rågpriset.

Jordbruksnämnden har såsom rörelsekapital för lagringsverksamhet ansett ett belopp av 20,000,000 kronor erforderligt. Härutöver har nämnden ansett ett belopp av 2,000,000 kronor behövas för täckande av löpande lagrings- och andra kostnader.

Sammanfattningsvis har nämnden rörande sina förslag framhållit, att det inträdda krisläget påkallade, att Kungl. Maj:t av riksdagen tillades befogenhet att utan hinder av hittills meddelade direktiv vidtaga de prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, som med hänsyn till inträffade förhållanden kunde befinnas erforderliga för fyllande av syftet med regleringsåtgärderna samt för folkförsörjningens trygghet.

Jordbruksnämnden har såsom allmän *motivering* till sina förslag bland annat anfört följande.

Under nu rådande förhållanden är malfettstillgången ur livsmedelsförsörjningens synpunkt det måhända mest brännande problemet. Enligt nämndens mening bör därför företagas en reglering av margarinförbrukningen. Med hänsyn till önskvärdheten av att inom landet ordna avsättningen för den kvantitet smör, som genom exportens eventuella bortfallande må komma att bli disponibel för inhemsk konsumtion, anser nämnden det vidare önskvärt, att denna reglering kommer till stånd snarast möjligt. Knapphet på smör torde även med en sådan anordning icke behöva ifrågakomma under vintern, helst som möjligheter till import av smör kunna föreligga. Vad angår slaktdjursproduktionen torde man för den närmaste tiden icke hava att förvänta några svårigheter. Vad åter beträffar de åtgärder, som må befinnas erforderliga för regleringen av köttmarknaden på längre sikt, torde desamma få upptagas till övervägande inom en snar framtid. Innevarande års brödsädsskörd täcker däremot mer än väl behovet av brödsäd och bör även vid normal utfodring av brödsäd kunna ge ett ej ringa överskott. Likaså väntas sockerbetsskörden bli god.

I nuvarande läge torde uppehållande av en skälig inkomstnivå för de i jordbruket sysselsatta böra vara målet för de anstalter, som kunna visa sig erforderliga för upprätthållande av priserna å jordbruksalster. Därjämte är det på grund av krisläget önskvärt, att hänsyn tages till att produktionsvolymen för de ur försörjningssynpunkt viktigaste jordbruksalstren bör i första hand upprätthållas och i vissa fall en ökning därav stimuleras. Vidare bör, så långt detta ur olika synpunkter är möjligt eller lämpligt, prisbildningen därvid få utgöra den produktionsreglerande faktorn, enär i annat fall synnerligen omständliga och långt gående ingripanden i produktionsapparaten måste företagas.

Vid bedömande av det prisläge för jordbrukets produkter, som bör stödjas, torde man tills vidare alltjämt, under förutsättning att större förskjutningar mellan olika befolkningsgruppers utkomstmöjligheter icke inträffa, kunna utgå från 1925—1929 års priser som vägledande. Det synes dock motiverat, att priserna å de ur försörjningssynpunkt viktigaste alstren något höjas. Dessutom bör i detta sammanhang hänsyn tagas till den omständigheten, att jordbruksnäringens arbetsförhållanden på grund av det nuvarande krisläget försvårats och fördyrats. Sålunda hava transportsvårigheterna i många fall medfört ökade pålagor ifråga om arbetstid och direkta kostnader. Den förstärkta försvarsberedskapen har vidare berövat jordbruket arbets-

kraft och därigenom försvårat driften inom jordbruket. Och slutligen hava vissa förnödenheter för jordbruksnäringen såsom bränsle, materialier och annat till viss grad fördyrats. Å andra sidan bör jordbruksnäringen givetvis beräknas bära sin del av de bördor, som på grund av det nu rådande världsläget kunna komma att påläggas samtliga befolkningsgrupper. Vid utformande av regleringsåtgärderna på jordbrukets område får hänsyn emellertid jämväl tagas därtill, att det från statsmakternas sida ansetts önskvärt, att priserna till konsumenterna å de viktigaste livsmedlen om möjligt icke mera väsentligt höjas. Särskilt gäller detta beträffande de viktigaste livsmedlen såsom mjölk samt mjöl och bröd. Dessa varor hava under de senaste åren på grund av regleringsåtgärderna varit belagda med avgifter, som närmast haft karaktären av konsumtionskatter. Man kan därför i viss mån nå det dubbla syftet att förbättra priserna till jordbrukarna utan att i någon nämnvärd utsträckning fördyra livsmedlen i handeln genom att borttaga dessa avgifter. Om så tills vidare befinnes erforderligt för att täcka de kostnader, som hittills bestritts av berörda skattemedel, synas medel för dylikt ändamål få anvisas över budgeten. De avgifter, varon här i första hand är fråga, äro margarinaccis, mjölkavgift, veteavgift och slaktdjursavgift. Hit kunna ock i viss mån räknas alla införselavgifter å jordbruksprodukter och förnödenheter för jordbruket. Dessa avgifter hava dock även tjänat ett produktionsreglerande och prisreglerande ändamål och kunna därför icke generellt utan vidare borttagas.

Såsom motivering till sitt förslag i fråga om mjölkregleringen har jordbruksnämnden i huvudsak framhållit följande.

Tills vidare synas anstalter alltjämt erforderliga till stödjande av mjölkpriserna inom landet. Till grund för de fortsatta regleringsåtgärderna för mjölkproduktionen bör därvid enligt nämndens mening läggas ett beräknat produktmjölkpris, något högre än enligt nu gällande direktiv. Till åstadkommande härav äro olika utvägar möjliga.

Den närmast till hands liggande lösningen vore att enbart stödja en förhöjning av smörpriset inom landet i samband med att det nuvarande prisutjämningsförfarandet slopades. Smörpriset finge i sådant fall sättas till ungefär 3 kronor 50 öre per kilogram. Med hänsyn till förut framförda synpunkter torde emellertid ett smörpris av denna storlek få anses för högt i nuvarande läge, då brist på smör icke föreligger. Däremot torde någon allvarigare erinran icke kunna göras emot ett smörpris av 3 kronor 25 öre per kilogram. Vid detta smörpris erfordras emellertid ett visst pristillägg eller prisutjämningsbidrag till produktmjölken. Detta tillägg eller bidrag torde såsom förut nämnts få beräknas till i genomsnitt för hela landet 1 öre per kilogram produktmjölk, dock med fördelning på olika prisutjämningsdistrikt på sätt nu sker ifråga om den nuvarande prisutjämnningen. Medel härför skulle givetvis kunna tills vidare erhållas genom upptagande av mjölkavgift samt genom anlitan av disponibla margarinaccis- samt oljekaksskattemedel, i den mån dessa icke åtgå till prisutjämnning för tiden intill dess nya anstalter hinna träffas samt för täckande av kostnaderna för smörexporten, innan denna kan beräknas komma att helt upphöra. Emellertid synes mjölkavgift under nuvarande omständigheter icke böra upptagas. För den nu ifrågasatta prisutjämnningen erforderliga medel torde i stället böra bestridas av sådana margarin- och oljekaksskattemedel, som alltjämt kunna beräknas finnas kvar, samt, då sådana medel icke längre finnas tillgängliga, anvisas över budgeten. Genom att mjölkavgiften ersättes av andra medel möjliggöres en förbättring av konsumtionsmjölkpriset till producenterna utan att konsumenterna därigenom belastas. Under sådana omständigheter kan det

ock vara lämpligt och skäligt, att pristillägget endast utgår till mejerileverantörer, en åtgärd som kan vara välbetänkt även av den anledningen, att därigenom mjölken kvarhålls vid mejerierna.

Såsom nyss antytts, torde man få räkna med att exporten av smör kan komma att helt upphöra. Några medel till täckande av exportkostnader för smör torde i varje fall icke bliva erforderliga. I samband med en reglering av konsumtionen av margarin torde därför margarinaccisen böra helt borttagas, för att därigenom trots den förordade smörprishöjningen livsmedelskostnaderna skola kunna hållas nere. I förevarande läge har accisen dessutom förlorat det mesta av sin betydelse såsom ett medel att utjämna konkurrensen mellan smör och margarin.

Vid bedömande av de åtgärder, som fortsättningsvis böra träffas till stödjande av priserna å mjölk och mejeriprodukter, får man emellertid icke bortse ifrån dels att särskilda fasta tillägg till prisutjämningsbidragen hittills utgått i Norrland, dels ock att särskilt småbrukarna tillförsäkrats vissa förhöjda mjölkpriser genom den av årets riksdag träffade anordningen med befrielse från mjölkavgift (producentbidrag) för intill 450 kilogram mjölk per månad och producent. Enligt nämndens mening är det berättigat, att, även om smörpriset höjes, ifrågavarande anordningar bibehållas. Härför talar främst det förhållandet, att de befolkningsgrupper, som närmast hava fördel av desamma, onekligen äro i ett sådant läge, att de böra beredas ett särskilt stöd, vartill kommer, att producentbidraget hittills verkat blott några få månader. Producentbidraget torde dock med hänsyn till den förordade fortsatta prisutjämnningen till all produktmjölk hos mejerierna om i genomsnitt 1 öre för kilogram kunna begränsas till 1 öre per kilogram mjölk. Dessutom bör även detsamma, därest mjölkavgiften slopas, utgå endast till mejerileverantörer. Även för producentbidragen samt för de särskilda fasta tilläggen till prisutjämningsbidragen i Norrland böra budgetmedel anvisas.

Ur jordbruksnämndens motivering för förslagen angående slaktdjursregleringen torde här få återges följande.

Å slaktdjursmarknadens område torde de hittills träffade anordningarna tills vidare böra i huvudsak bibehållas. Beträffande den export av slaktdjur samt kött och fläsk ävensom den import av kött och fläsk, som eventuellt allttjämt må ifrågakomma, ligger det i nuvarande läge närmast till hands att uteslutande använda Sveriges slakteriförbund, förening u. p. a., såsom export- och importorgan. Av marknadstekniska skäl kan en dylik anordning befinnas önskvärd. Härtill komma även de handelspolitiska synpunkterna, vid vilka ökad vikt nu måste fästas. Under sådana omständigheter kunde dessutom nu utgående införselavgifter borttagas, och slakteriförbundet i stället åläggas att, på sätt redan nu i vissa fall sker, till statsverket inleverera de överskott, som kunna komma att betingas av skillnaden mellan inlands- och importpriserna. Därest import- och exporthandeln på antytt sätt överlämnas till slakteriförbundet, förutsätter nämnden likväl, att förbundet i görligaste mån tillgodoser tidigare importörers och exportörers berättigade intressen, så att deras utkomstmöjligheter såvitt möjligt icke kringskäras. Enligt nämndens mening kan det för övrigt böra övervägas, huruvida icke anstalter böra träffas, som möjliggöra direkt medverkan från andra tidigare importörer och exportörer.

Beträffande brödsädsregleringen har jordbruksnämnden framhållit bland annat:

Enligt av 1939 års riksdag meddelade direktiv har Kungl. Maj:t fastställt de stödköpspriser, som skola tillämpas under konsumtionsåret 1939/40 till

under höstmånaderna 16 kronor 50 öre för deciton vete och 16 kronor för deciton råg med en mot lagringskostnaden svarande successiv stegring intill för vete 18 kronor och för råg 17 kronor 50 öre per deciton. Kungl. Maj:t har vidare riksdagens bemyndigande att anbefalla svenska spannmålsaktiebolaget att till nämnda priser företaga inköp av ett totalt befintligt överskott av brödsäd. Under nu rådande förhållanden äro berörda stödköpspriser, särskilt med hänsyn till den knapphet å fodermedel, som kan befaras uppstå, så låga, att, om icke särskilda anstalter träffas, brödsäd i mer än normal utsträckning kan väntas komma att utfodras. Till förhindrande härav ävensom med hänsyn till vad ovan sagts rörande priserna å jordbrukets produkter, finner nämnden det önskvärt, att jordbrukarna redan för 1939 års skörd tillförsäkras högre brödsädspriser än de utan hänsyn till rådande förhållanden fastställda stödköpspriserna. I samband härmed böra anstalter emellertid träffas, som kunna medverka till en möjligast lugn utveckling av brödsädsmarknaden under konsumtionsåret, vilket är av betydelse ej endast för producenterna utan även för handeln och kvarnindustrien samt i sista hand för konsumenterna. Det nu gällande avtalet mellan staten och svenska spannmålsaktiebolaget har med hänsyn till önskvärdheten av att ur beredskapssynpunkt kunna använda bolaget för olika uppgifter erhållit en så vid avfattning, att en omläggning av stödet åt brödsädsmarknaden icke torde påkalla någon avtalsändring.

I anslutning till vad jordbruksnämnden sålunda anför, har nämnden förordat, att Kungl. Maj:t utverkar riksdagens bemyndigande att träffa förut omförmälda anordningar.

I fråga om lagringsverksamheten har jordbruksnämnden anför, följande.

Exporten av smör torde inom en snar framtid komma att upphöra. Intill dess den av nämnden förordade regleringen av margarinkonsumtionen hunnit genomföras, är det erforderligt att fortsätta med en viss upplagring av smör inom landet. Därigenom får man tillgång till en betryggande smörreserv till mötande av de marknadssvårigheter av olika slag, som kunna beräknas komma att uppträda i samband med ett ransoneringsförfarande i fråga om margarin. Vidare torde det vara välbetänkt, att då tillförseln av fläsk å den inhemska marknaden börjar öka, företaga en upplagring även härav. Med hänsyn till de begränsade fryshusutrymmena inom landet torde man härvid främst böra tillgripa nedsaltning. Även ost och ägg synas böra i viss utsträckning lagras till mötande av framtida minskad produktion av mjölk och ägg. Här ifrågavarande upplagring synes böra genomföras under statens medverkan på lämpligaste sätt i enlighet med det bemyndigande, som nämnden erhållit genom Kungl. Maj:ts beslut den 1 september 1939, då för ändamålet provisoriskt anvisades 6 miljoner kronor. Det totala medelsbehovet för här ifrågavarande verksamhet är omöjligt att nu exakt beräkna. Tills vidare torde detsamma dock kunna approximativt angivas till 20 miljoner kronor, däri inbegripna redan anvisade 6 miljoner kronor. Dessa medel äro avsedda endast som rörelsekapital. Härutöver torde för gäldande av löpande lagrings- och andra kostnader erfordras ett belopp om i runt tal 2 miljoner kronor.

Inom jordbruksnämnden har framförts ett flertal *skiljaktiga meningar* i fråga om vissa delar av nämndens förslag.

Herrar *Björnsson* och *Cederlund* ha ansett, att förhållandet mellan producentpriserna på konsumtionsmjölk och produktmjölk böra kunna något för-

skjutas till förmån för leverantörerna av konsumtionsmjölk. De ha motsatt sig en omedelbar höjning av smörpriset. Reservanterna ha ansett, att detta tills vidare bör bibehållas vid 3 kronor. I fråga om pristillägget för produktmjölk ha dessa reservanter yrkat, att detta skall avvägas enligt de direktiv, som fastställdes av årets lagtima riksdag. Nämndens förslag att sätta nettopristillägget till i genomsnitt 1 öre per kilogram är enligt reservanternas mening tilltalande genom sin enkelhet, men de ha funnit det betänkligt, därför att det kan skapa förutsättningar för en höjning av konsumtionsmjölkpriset. Enligt reservanternas uppfattning bör Kungl. Maj:t därför äga befogenhet att minska bidragets storlek om så behöves för att förhindra prishöjning. I fråga om prisstödet åt smörproduktionen ha reservanterna förutsatt, att därest smörproduktionen skulle fördyras genom höjning av priserna på kraftfoder eller av andra anledningar Kungl. Maj:t skall äga befogenhet att vidtaga de åtgärder, som i detta hänseende kunna visa sig erforderliga intill dess nya direktiv för mjölkregleringen hunnit fastställas.

Herr *Stiernstedt* har med instämmande av herr *Carlborn* uttalat, att han av såväl principiella som praktiska skäl finner det olämpligt att — såsom nämnden i sitt utlåtande föreslagit — Sveriges slakteriförbund uteslutande skulle komma till användning såsom export- och importorgan för handeln med kött och fläsk samt därigenom tillerkännas ett monopol på området. De utvägar, som nämnden anvisat för tillgodoseendet av den privata handelsintressen härutinnan, erbjöde enligt herr *Stiernstedts* mening icke tillräckliga garantier.

Herrar *Norup* och *Börjesson* ha anfört bland annat följande.

Att i nuvarande läge angiva de priser, som för ernående av tillräcklig produktionsvolym böra eftersträvas, torde icke vara möjligt med hänsyn till ovissheten om den framtida utvecklingen. Kungl. Maj:t synes därför böra erhålla vittgående fullmakter att besluta de priser, som skola upprätthållas å de ur försörjningssynpunkt viktigaste jordbruksalstren, under uttryckligt angivande av att prisnivån å dessa varor får utvecklas så, att produktionen av dessa varor i erforderlig mån stimuleras. De vittgående fullmakter, som sålunda böra givas Kungl. Maj:t, behöva dock icke hindra, att ett uttalande göres angående den form, prisregleringen bör taga.

Vad i sådant avseende angår mjölkregleringen kunna reservanterna icke ansluta sig till förslaget, att mjölkregleringen bör slopas. Det torde på goda grunder kunna förutsättas, att samtidigt som det måste anses nödvändigt att genom förhöjda avräkningspriser stimulera mjölkproduktionen en maximering för kortare eller längre tidsperioder kan bli ofrånkomlig av priset på smör eller priset på konsumtionsmjölk eller ock priserna på de båda produkterna, må sedan vara, att åtminstone under de närmaste månaderna en sådan maximering möjligen kommer att utgöra ett resultat av förhandlingar mellan vederbörande statsorgan och mejeriorganisationerna. Man bör därför sikta på att successivt ernå ett smörpris av 3 kronor 50 öre. En balansering av priserna på konsumtionsmjölken och produktmjölken får ur konsument- och producentsynpunkt anses behövlig jämväl för framtiden och det medel, som härvid torde erbjuda de bästa möjligheterna för vinnande av avsett resultat, utgör säkerligen mjölkavgiftssystemet, kompletterat i förhållande till nuvarande utformning med en föreskrift därom, att allt efter det rådande prisläget i landet utjämning skall kunna ske likaväl från priset på

konsumtionsmjölk till priset på produktmjölk som från priset på den senare varan till priset på den förstnämnda. Härvid förutsättes, att en differentiering skall vara möjlig, så att priset på produktmjölken alltså kommer att efter i huvudsak de principer, som tillämpats under de senare åren, kunna utgå med olika belopp inom olika delar av landet. På detta sätt utbyggt skulle efter allt att döma en efter prisförhållandena vid varje tillfälle erforderlig balansering kunna ernås och därmed ett säkerställande av tillgången på de båda olika varorna i förhållande till mjölkstillgången. Vid sidan om dessa skäl för ett upprätthållande av mjölkregleringssystemet torde kunna pekas på dettas betydelse för ett fortsatt framgångsrikt rationaliseringsarbete på mejerihanteringens område. Slutligen torde böra erinras därom, att mjölkavgiftssystemet med dess prisutjämningsbidrag utgjort en förutsättning för de kvalitetsförbättrande åtgärderna på mejerihanteringens område.

I fråga om spannmålsregleringen anse sig reservanterna böra understryka vikten och betydelsen av att priset sättes så, att dels utfodring av brödspannmål icke onödigtvis kommer i fråga dels ock produktionen stimuleras för mötande av väntade svårare produktionsförhållanden. En förhöjning av priserna å dessa varor inemot vad i genomsnitt gällde för åren 1925—1929 torde med hänsyn till nu angivna omständigheter få anses påkallad.

Vad anförts om betydelsen av en till ökad produktion stimulerande prisnivå gäller jämväl sockerbeter och potatis.

I fråga om priset på kött synes en förhöjning av priserna böra göras möjlig för att konsumtionen må kunna förskjutas till fläsk, där överskottet åtminstone ännu en tid framåt är rätt så väsentligt och varigenom sålunda förefintliga lagringssvårigheter skulle minskas.

Herr *Johansson* har vad angår den allmänna utformningen anslutit sig till herrar *Norups* och *Börjessons* reservation. Herr *Johansson* har även ansett, att smörpriset skyndsamt bör höjas till 3 kronor 50 öre och att i anslutning här till i syfte att stödja detta smörpris margarinnaccisen alltså bör utgå i enlighet med vad därom uttalades av årets lagtima riksdag.

I detta sammanhang torde jag även få anmäla *vissa framställningar* rörande åtgärder, som sammanhånga med jordbruksregleringen.

Sålunda har *statens potatismjölsnämnd* — på sätt närmare omförmäls i den i proposition nr 1 med förslag till tilläggsstat I, bilaga 10, under kapitalinvestering, fonden för förslag till statsverket, upptagna skrivelsen den 4 september 1939 — förordat viss upplagring av potatismjöl.

Sveriges kemiska industrikontor har i skrivelse den 22 juli 1939 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förordna, att accis under vissa förhållanden icke skall erläggas för bagerimargarin.

Norrköpings ordsförbund av riksförbundet landsbygdens folk samt *Norrköpingsortens slakteriförening m. b. p. a.* ha i skrivelse den 11 oktober 1939 framhållit, att priset på jordbruksprodukter måste tillåtas att följa prisfluktuationerna på övriga varuslag och icke fastlåsas vid prisnivån för åren 1925—1929.

Styrelsen för Gotlands ordsförbund av riksförbundet landsbygdens folk samt *representanter för ekonomiska föreningar på Gotland* ha i skrivelse den 14 oktober 1939 hemställt, att några försäljningar från statens bered-

skapslager av vete och råg icke företagas förrän priserna på årets skörd kommit till skälig nivå eller till den av riksdagen tillåtna högsta gränsen.

*Departements-
chefen.*

Den inträdda krisen har för jordbrukets del medfört så ändrade förhållanden att de hittillsvarande regleringsåtgärderna för denna näringsgren måste underkastas överbäggande från delvis nya synpunkter. Medan de prisstödjande åtgärderna hittills väsentligen haft till syfte att skydda den inhemska marknaden mot en oreglerad konkurrens från utlandet eller ett pristryckande överflöd inom landet, blir det med rådande ovissa framtidsutsikter nödvändigt att så avväga priserna för olika jordbruksprodukter, att prisregleringen även kan tjäna som stimulans för en önskvärd ökning av produktionen. Å andra sidan tvingar det nu inträdda läget med dess risker för allmän prisstegring till den största försiktighet vid alla åtgärder, som kunna medföra någon mera avsevärd höjning av levnadskostnaderna och därmed bana väg för en inflationsartad utveckling. Att helt bibehålla priserna på jordbruksprodukter vid den nivå, som förutsatts vid årets lagtima riksdag, lär svårligen låta sig göra, därest produktionen skall kunna väntas få önskvärd omfattning. Såsom jordbruksnämnden framhållit kan man icke undgå att fästa avseende vid den omständigheten, att jordbruksnäringens arbetsförhållanden genom krisen försvårats och arbetskraften fördryrats. Det bör härvid beaktas, att de inträffade transportsvårigheterna samt den företagna förstärkningen av försvarsberedskapen i icke oväsentlig grad drabbat jordbruket. En fördryring i viss utsträckning synes även ha uppkommit å en del förnödenheter för jordbruket såsom bränsle och vissa materialier. Emellertid må å andra sidan framhållas att även jordbrukets näringsutövare liksom övriga befolkningsgrupper i viss utsträckning måste bära de svårigheter och kostnader, som blivit en följd av det inträffade krisläget. Att redan nu kunna på ett riktigt sätt avväga de sålunda framträdande intressena, å ena sidan jordbrukarnas strävan att vinna största möjliga ersättning för sina produkter och å andra sidan det allmännas intresse av att allt för häftiga förskjutningar i prisnivån icke äga rum, är uppenbarligen förenat med stora svårigheter, då krisens utveckling icke med någon större säkerhetsgrad kan förutses. Med hänsyn till de svårigheter, som sålunda föreligga att för närvarande överblicka följderna för jordbruket av krisen, torde det bli nödvändigt att Kungl. Maj:t äger befogenhet att utan hinder av tidigare meddelade beslut eller gjorda uttalanden handha jordbruksregleringen samt vidtaga av omständigheterna betingade ändringar i densamma. Därvid torde, såvitt nu kan bedömas, följande grunder böra tillämpas.

I fråga om mjölkregleringen gälla i hög grad de svårigheter, som jag nyss berört rörande möjligheterna att på längre tid närmare bestämma regleringsåtgärdernas omfattning och gestaltning. En prispbildning å mjölk i överensstämmelse med vad jordbruksnämnden förordat synes böra eftersträvas. För produktmjölk synes sålunda det pris som bör stöddas vara något högre än nu gällande direktiv avse. Att avväga smörpriset på ett lämpligt sätt är uppenbarligen en svår fråga som med hänsyn till det eko-

nomiska läget torde få ankomma på Kungl. Maj:t. En höjning synes för närvarande böra undvikas. Produktmjölkspriset bör regleras med ett i förhållande till smörpriset avvägt prisutjämningsbidrag.

Jordbruksnämnden har i sitt förslag förordat, att mjölkavgift icke vidare bör upptagas. Ehuru vägande skäl kunna anföras för en dylik åtgärd synes det mig dock tveksamt huruvida densamma nu bör genomföras. Stora svårigheter skulle givetvis uppstå att anskaffa medel för mjölkregleringens upprätthållande, därest nämnda avgift borttoges. På grund härav anser jag att möjlighet alltjämt bör föreligga för Kungl. Maj:t att förordna om avgiftens uttagande. Huruvida denna möjlighet skall utnyttjas samt i så fall med vilket belopp avgiften skall utgå torde det böra ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma. Frågan huruvida margarinaccisen bör bibehållas eller icke bör få avgöras av Kungl. Maj:t under hänsynstagande till huruvida smöret i huvudsak åtgår för konsumtion inom landet samt till prisutvecklingen för matfettet i dess helhet.

Vid årets lagtima riksdag tillförsäkrades särskilt småbrukarna vissa förhöjda mjölkpriser genom anordningen med pristillägg motsvarande mjölkavgiftens belopp för intill 450 kilogram mjölk per månad och producent. Denna anordning synes böra bibehållas. I anslutning till vad nämnden föreslagit förordar jag dock att den jämkning vidtages, att pristillägget för mejerileverantörer bestämmes till lägst 1 öre per kilogram. Pristillägget för ifrågavarande leverantörer bör sålunda utgå, även om avgiften borttoges. För de producenter, som leverera mjölk direkt till konsument, torde pristillägget böra utgå endast med mjölkavgiftsbeloppet och alltså upphöra då sagda avgift icke längre utgår.

Prisutjämningsbidrag bör såsom förut antytts alltjämt utgå. På sätt jordbruksnämnden förordat bör detsamma utgå med fast belopp. Därest avgift utgår bör beloppet beräknas för kilogram avgiftspliktig mjölk samt därefter inom de olika prisutjämningsdistrikten fördelas å produktmjölken efter samma grunder som för närvarande. Uttages ej mjölkavgift bör däremot prisutjämningsbidraget beräknas efter den vid mejerierna invägd mjölken samt därefter inom varje distrikt utslås å produktmjölken efter nyssnämnda grunder. Därjämte torde de särskilda fasta tillägg till prisutjämningsbidrag, som hittills utgått i Norrland, böra utgå efter i huvudsak oförändrade grunder.

Genom att såsom förut berörts skatt icke vidare upptages å oljekakor och vissa slag av fodermjöl, torde, såsom ock jordbruksnämnden framhållit, bliva erforderligt, att särskilda medel för mjölkregleringens upprätthållande anvisas å riksstaten. Därest margarinaccisen icke heiler skulle komma att utgå, torde häremot svarande ytterligare medel för ändamålet vara erforderliga. Jag torde sedermera få återkomma till frågan om anvisandet av medel för ifrågavarande ändamål.

I fråga om slaktdjursregleringen kan jag i huvudsak ansluta mig till vad jordbruksnämnden förordat. Ett tryggande av landets behov av kött och fläsk torde i första hand eftersträvas. För detta ändamål synes en viss

lagring av kött och fläsk genom nedsaltning eller på annat sätt böra företagas. I den mån så befinnes möjligt torde även export av kött eller fläsk kunna ifrågakomma. I enlighet med vad jordbruksnämnden föreslagit torde såsom export- och importorgan kunna anlitas Sveriges slakteriförbund. Denna anordning medför en betydande förenkling av kontrollen över import- och exportpriserna. De betänkligheter, som inom nämnden kommit till uttryck gentemot en dylik anordning, kan jag icke dela. Jag förutsätter dock därvid, att såsom jämväl nämndens majoritet framhållit, slakteriförbundet i görligaste mån tillgodoser tidigare importörers och exportörers berättigade intressen. Utvägar torde även finnas att möjliggöra dessa näringsidkares direkta medverkan på ifrågavarande område. Huruvida slaktdjursavgift i fortsättningen skall upptagas torde få avgöras av Kungl. Maj:t. De för stödjande av eventuell export ytterligare erforderliga medlen torde böra få tagas från å riksstaten anvisade anslag. Att närmare än vad jag anfört uppdraga riktlinjer för slaktdjursregleringen torde icke vara möjligt utan torde Kungl. Maj:t böra erhålla bemyndigande att även på detta område vidtaga i anslutning till det anförda erforderliga åtgärder.

Beträffande äggregleringen torde såsom jordbruksnämnden framhållit några ändrade dispositioner för närvarande icke vara erforderliga.

Vid överbäggande av de åtgärder, som lämpligen böra vidtagas ifråga om brödsäds- och fodermedelsregleringen, torde till en början böra framhållas angelägenheten av att brödspannmålen tillföres folkhushållet och icke i större utsträckning kommer till användning för utfodring av kreaturen. För att uppnå detta är uppenbarligen nödvändigt att priserna å ena sidan på brödspannmål och å den andra å foderspannmål på ett lämpligt sätt avvägas mot varandra. För närvarande har Kungl. Maj:t fastställt, att de stödköpspriser, som skola tillämpas under konsumtionsåret 1939/40, skola uppgå till under höstmånaderna 16 kronor 50 öre för deciton vete och 16 kronor för deciton råg med en mot lagringskostnaderna svarande successiv stegring intill för vete 18 kronor och för råg 17 kronor 50 öre per deciton. Dessa priser synas med hänsyn till de genom krissituationen ändrade förhållandena icke helt tillfredsställande. Likaledes synes det från och med konsumtionsåret 1936/37 tillämpade stödköpsförfarandet för närvarande icke tillräckligt effektivt för uppehållande av ett stabilt pris på brödsäd. Det synes därför böra överbägas för vinnande av stabilitet å brödsädsmarknaden och för ernående av en lämplig avväggning av förhållandet mellan brödsädspriset och fodermedelspriset, att man återgår till inlösningsförfarandet och att inlösningspriset för såväl vete som råg den 1 juni 1940 bestämmes till 21 kronor 50 öre för deciton. Genom att nedsätta veteavgiften eller såsom jordbruksnämnden förordat vid behov helt borttaga densamma kan denna höjning av vetepriset företagas utan någon nämnvärd höjning av vetemjölspriiset. Därest det skulle visa sig att en större stegring av rågmjölspriiset utöver det som gällde den 1 september 1939 skulle framträda till följd av det höjda rågpriset, torde Kungl. Maj:t böra bemyndigas att träffa anstalter att antingen tillföra marknaden vissa kvantiteter av inneliggande lager råg samt

importera råg i den utsträckning som befinnes möjlig och lämplig eller ock att lämna kvarnarna en viss prisrestitution på förmålda myckenheter råg. Vad angår priset å fodermedel har jag redan i viss mån berört detta spörsmål i samband med frågan om priset å brödsäd. Den nu gällande anordningen, att priserna å oljekakor å den inhemska marknaden bestämmas av jordbruksnämnden, torde tills vidare böra bibehållas. Priserna å fodersäd böra såsom förut framhållits ställas i lämpligt förhållande till priserna å brödspannmålen. För att kunna tillgodose behovet av foderspannmål torde längre fram under konsumtionsåret, om så skulle erfordras, utförsäljning av vissa kvantiteter från ineliggande brödsädsbåder böra ske. I möjligaste mån böra även importeras erforderliga mängder majs.

I anslutning till borttagande av skatten å oljekakor och vissa slag fodermjöl samt vissa av övriga nu ifrågasatta åtgärder synas på sätt jordbruksnämnden framhållit de bestämmelser, som meddelats i kungörelsen nr 650/1937 angående statsbidrag för sändningar av vissa fodermedel till Västerbottens och Norrbottens län kunna upphöra att gälla. En utjämning av fraktkostnaderna för importerade fodermedel är i viss utsträckning anordnad genom förutnämnda marknadsreglering.

Såsom framgår av vad jag inledningsvis anført ha vissa belopp anvisats för lagring av jordbruksprodukter att förskottsvis utgå ur fonden för mötande av förluster å spannmålsregleringen för att återbåras med till prisregleringsfonden inflytande medel. Såsom jordbruksnämnden framhållit, synes en fortsatt lagring i viss utsträckning vara erforderlig. För detta ändamål synas nu särskilda medel böra anvisas. Såsom rörelsekapital synes böra beråknas ett belopp av 25,000,000 kronor, vari då ingår erforderligt belopp för reglering av nyssnämnda förskott.

Att närmare angiva de belopp, som kunna bliva erforderliga för täckande av kostnaderna för de övriga av mig nu ifrågasatta åtgärder på jordbruksregleringens område, torde möta stora svårigheter. För ändamålet kan i första hand disponeras efter prisutjämningen i november månad i prisregleringsfonden tillgängliga medel. Dessa medel torde då kunna beråknas uppgå till cirka 10,000,000 kronor. Emellertid synes därutöver ett belopp av 30,000,000 kronor vara erforderliga. I detta belopp inråknas då 2,000,000 kronor till lagringskostnader i enlighet med det av jordbruksnämnden framlagda förslaget. Nu ifrågavarande medel torde böra anvisas å driftbudgeten under det att det för lagring avsedda beloppet om 25,000,000 kronor bör anvisas å kapitalbudgeten under fonden för förslag till statsverket.

Med avseende å det föreslagna nya anslaget å driftbudgeten torde böra gälla, att det skall disponeras för genomförande av här angivna regleringsåtgärder, i den mån prisregleringsfonden ej ger tillräcklig tillgång till medel; förskott för fondens räkning torde ej vidare böra ifrågakomma. För vinnande av ökad överskådlichkeit bör i samband med att det nya regleringsanslaget ställs till förfogande tillses, att från regleringsfonden avlyftes fonden åvilande belastning till följd av nyssnämnda förskott från fonden för mötande av förluster på spannmålsregleringen m. m. En annan konsekvens

av den i viss mån ändrade finansieringen av regleringsutgifterna bör bli, att margarinaccismedlen från och med december ej längre tillföras prisregleringsfonden. Det nya regleringsanslaget torde få anvisas såsom reservationsanslag.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels medgiva Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för reglering för tiden till och med den 30 juni 1940 av produktions- och avsättningsförhållandena på jordbrukets område i huvudsaklig överensstämmelse med av mig i det föregående angivna riktlinjer,

dels å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa

a) å kapitalbudgeten under fonden för förslag till statsverket till *Viss lagring av jordbruksprodukter m. m.* ett *reservationsanslag* av ..... kronor 25,000,000; samt

b) å driftbudgeten under nionde huvudtiteln till *Prisreglerande åtgärder* ett *reservationsanslag* av . . kronor 30,000,000;

dels ock besluta, att de medel som inflyta i margarinaccis efter utgången av november 1939 ej längre skola över vederbörande avsättningsanslag tillföras jordbrukets prisregleringsfond.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gustav T. Roupe.